

nogen Maade evner“ i dette Land, om den omfatter alle de Sider af et normalt Forsvar, som han beskæftiger sig med, Fæstninger og alt hvad dertil hører. Nej, alt hvad der kan uddrages af de Matzenske Teorier, er i Virkeligheden forladt allerede i den Militærordning, vi har i Øjeblikket her i Landet.

Men hvortil fører i øvrigt med Hensyn til Landets Skæbne en Anvendelse af Professor Matzens Teorier? Ja, han udvikler det selv; han siger, at bliver der Krig mellem de store Stater og nogen af dem har Interesse i at krænke Danmarks Neutralitet, da maa vi som Følge af Neutralitetsreglerne, saaledes som han forstaar dem, nødvendigvis komme i Krig, enten med Tyskerne eller med Englænderne, hvis det er de to, der slaas, eller med Tripelalliancen eller Frankrig og Rusland, hvis disse staar overfor hinanden. Han har nu den Opfattelse, at da Tyskerne er værre Mennesker end de andre, er det sandsynligt, at det er dem, der kommer til at krænke os, og saa bliver det dem, vi kommer i Krig med, men en af Delene maa man til syvende og sidst komme ud i efter hans Opfattelse. Derfor siger han, som den højtærede Minister i Gaar gjorde opmærksom paa, at naar det er Tilfældet, naar vi skal ud i Krigen, saa gælder det for os om ikke ganske automatisk at drive ind i denne Krig, saaledes at vor Stilling bestemmes af, hvem der tilfældigvis først kommer til at angribe Danmark. Nej, man maa i rette Tid tage sit Parti og vælge, hvem man vil slutte Forbund med.

Dette er Konsekvensen af den Matzenske Neutralitetsteori, og jeg maa tilstaa, at en mærkværdigere Opfattelse af Begrebet Neutralitet og Anvendelsen deraf under en Krig tror jeg ikke der forekommer noget Sted i Verden. Og med hvilke Farer vilde ikke Anvendelsen af en saadan Teori være forbundet? Tænk Dem tilbage til Krigen 1914—18: hvis Danmarks Neutralitet paa noget Punkt var blevet krænket den Gang og Danmark havde følt sig forpligtet til, anvendende det Militærmaskineri, vi havde efter Ordningen af 1909, at optræde i Overensstemmelse med disse Teorier, vilde Følgen være blevet en af to: hvis det var Tyskland, der krænkede Danmark først, var vi kommet ind i Krigen som Tysklands Modstander; med det Udfald, Krigen fik, var vi kommet paa den sejrende Side til sidst, men i Mellemtiden havde Danmark været et ødelagt og udpint Land efter overmaade store Blodofre, som dog ikke havde været til Gavn for nogen, fordi

den Modstand, vi havde forsøgt, alligevel var blevet brudt, uden at vi havde kunnet stille nogen virkelig Styrke mod Angriberen; og saa svagt var, som alle Vilkaar laa, Forsvaret blevet, at vi heller ikke havde kunnet hente nogen Ære rent militært set af dette Forsvar. Det var den ene Mulighed; den anden Mulighed var, at Forholdene havde formet sig saaledes, at England først kom til at tilføje Danmark en alvorlig Krænkelse; da var Danmark, uanset alle Sympatier i dette Land, af denne vidunderlige Teori — hvis man ikke gjorde den til Allianceteori — drevet ind i den Stilling at være Englands Fjende og Tysklands Ven, og ved Krigens Slutning vilde vi have været mellem de besejrede.

Dette er Konsekvensen af den Neutralitetsopfattelse og hele den Teori, med hvilken man nu søger at begrunde Opretholdelsen af det Militærvæsen, der her er Tale om. Og hvorledes vilde det Militærvæsen, de 80 000 Mand, vi nu har, virke og forslaa, hvis vi i fremtidige Situationer skulde komme ind i en saadan Tilstand? Det vilde føre til, at adskillige Tusinde Menneskers Liv blev ofret, at vi inddrogtes i Krigen uden at kunne udrette noget, uden selv at have nogen virkelig Bestemmelsesret, afhængige af, hvem det var, der først kom til at angribe os. Nej, denne Neutralitetsteori er ikke en holdbar Teori, paa hvilken de forskellige Stater rundt om i Verden bygger deres Politik.

Det ærede Medlem Hr. Axel Møller siger til mig, at vor Opfattelse af et Lands Stilling under Kamp og af dets Neutralitetsforpligtelser er hjemmegjort. Nej, den Opfattelse, her er Tale om, det ærede Medlems Opfattelse, er en ganske særlig Opfattelse, dukkende op i dette Land paa det Tidspunkt, da man skulde over fra den gamle Begrundelse af dansk Militærvæsen, Muligheden af et Forsvar, til den Neutralitetsteori, paa hvilken det kunde anses for muligt at forene de Konservative og Partiet Venstre til Gennemførelsen af det stærkere Militærvæsen, som under Ministeriet efter 1901 forberedtes fra stærke Sider indenfor dette Ministerium i stigende Forstaaelse med større eller mindre Dele af det konservative Parti.

Fra vor Side har det under denne Diskussion stadig været sagt, at det, der nu er Brug for, er Svaret paa dette Spørgsmaal: Hvilke Opgaver af krigsmæssig Beskaffenhed kan de Herrer tænke sig løst med den Styrke, man har eller fra deres Side regner med at kunne bringe til Raadighed i den kommende Tid i Danmark?